

CHARAKTERYSTYKA OGRODÓW EDUKACYJNYCH

OGRODY EDUKACYJNE to osiedlowe miejsca rekreacyjno-edukacyjne dla mieszkańców Wrocławia. To przestrzeń aktywna, kreatywna i integracyjna. Pełna zieleni, w szczególności roślin ogrodowych: kwitnących i użytkowych oraz infrastruktury służącej do wypoczynku, rekreacji, oraz uprawiania sportu.

OE to atlas świata na tle mapy Wrocławia. Nasze miasto podzielone jest na dzielnice, podobnie jak świat na kontynenty. Dlatego też projektując Ogrody przypisaliśmy każdej dzielnicy inny kontynent. Nasz projekt rozpoczęliśmy od osiedla Grabiszyn-Grabiszynki na dzielnicy Fabrycznej, która odpowiadać będzie Europie. W naszych Ogrodach będzie można m. in.: zdobyć wiedzę o państwach, miastach, rzekach, jeziorach, faunie, florze czy historii wybranego kontynentu. Ogrody wyposażone zostaną również w narzędzia wspomagające naukę przedmiotów ścisłych (m. in. matematyki) czy nauk humanistycznych (m. in. języków).

Wszystkie OE stworzone będą na wzór prawdziwych ogrodów, tak, żeby każdy z mieszkańców naszego miasta mógł spędzać wolny czas w zacisznym otoczeniu ogrodowej zieleni. Cechą charakterystyczną dla OE będą nazwy nawiązujące do gatunków roślin kwitnących dominujących w danym Ogrodzie. W miarę możliwości rośliny te będą tworzyć lub uzupełniać ogrodzenia lub w przypadku roślin niskich – tworzyć jedno gatunkowe kobierce lub rabaty.

Wśród mieszkańców Wrocławia jest wielu zapalonych ogrodników, którzy z różnych powodów nie mogą pielęgnować własnego ogrodu, ale chętnie dbają o skrawki ziemi w najbliższym otoczeniu. Wychodząc naprzeciw potrzebom takich osób, w szczególności seniorów, pragniemy zapewnić przestrzeń do rozwoju ogrodniczej i estetycznej pasji. Współdziałanie mieszkańców w tworzeniu Ogródów zapewni również ich systematyczną pielęgnację i rozwój. Zapewniając materiał ogrodniczy, ogólny projekt nasadzeń oraz wsparcie m. in. projektantów zieleni, pragniemy nie tylko szerzyć wiedzę z zakresu ogrodnictwa i projektowania terenów zielonych, ale również przekonać Wrocławian o ich aktywnym wpływie na estetykę miejsca ich zamieszkania. Nie wszędzie jest możliwość zakładania parków czy skwerów, ale niemal wszędzie można stworzyć ogród, chociażby miniaturowy.

OE w swoim założeniu mają być dostępne dla wszystkich mieszkańców miasta. Funkcjonalność danego Ogródu dopasowana jednak będzie przede wszystkim do najbliższych mieszkańców (w przypadku adaptacji m. in. podwórzy) czy głównych użytkowników (np. ogród przedszkolny wyposażony zostanie w infrastrukturę odpowiednią dla najmłodszych dzieci).

OE mają pełnić rolę integracyjną i m. in.: z tego powodu postawiliśmy na różnorodne źródła ich finansowania. **Pierwsze dwa Ogrody Edukacyjne – Jaśminowy i Fiołkowy - zgłoszone zostały do Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego 2015.** Inne zgłoszone zostaną do konkursów organizowanych przez korporacje lub organizacje pozarządowe. Część infrastruktury wykonywana będzie przez potencjalnych użytkowników. Do realizacji OE angażowani będą również pracownicy przedsiębiorstw w ramach wolontariatu pracowniczego czy więźniowie w ramach resocjalizacji.

Część zasobów merytorycznych niezbędnych do stworzenia infrastruktury edukacyjnej przygotowanych będzie przez wrocławskich uczniów i studentów w ramach konkursów organizowanych przez Fundację Życ pięknie.

Funkcjonalność OE będzie możliwie maksymalnie dopasowana do struktury demograficznej danego rejonu oraz potrzeb jego mieszkańców, zarówno ludzi, jak i zwierząt (psów, kotów, ptaków czy jeży). Jeżeli będzie taka potrzeba, na przestrzeni danego OE wyodrębnione zostaną specjalne sfery chroniące np. gniazda ptaków bytujących na danym terenie. Oczywiście typ i wielkość przestrzeni dla konkretnych zwierząt określa ludzie mieszkający w danym rejonie.

Ogrody Edukacyjne tworzone będą w miejscach wskazanych przez mieszkańców Wrocławia, w szczególności w ramach rewitalizacji podwórek czy zagospodarowywania nieużytków. Część OE powstanie przy placówkach edukacyjnych (szkołach i przedszkolach).

Część OE będzie miało na celu zwiększenie integracji obcokrajowców mieszkających w danym miejscu m. in.: poprzez zaangażowanie ich w tworzenie ogródków geograficznych czy szerzenie wiedzy o kulturze w ramach ogródków kreatywnych*

* opis ogródków poniżej

SCHEMAT OGRODÓW EDUKACYJNYCH W KONTEKŚCIE FUNKCJONALNOŚCI

Ogrody Edukacyjne to przede wszystkim tereny obsadzone zielenią, zarówno drzewami, jak i roślinnością niższą, przede wszystkim ogrodową. Wyposażone w infrastrukturę umożliwiającą zdobywanie wiedzy z różnych zakresów w czasie zajęć na świeżym powietrzu. Projekt zagospodarowania terenów w podziale na strefy dostępności zaczerpnięty został z pomysłów wrocławskich architektów krajobrazu i opiera się na funkcjonalnym podziale przestrzeni nawiązującym do podziału mieszkania. Pojawia się więc zarówno strefy ogólnodostępne (odpowiadające holom, przedpokojom czy salonom w mieszkaniu), jak i strefy zapewniające ochronę prywatności mieszkańcom domów sąsiadujących z danym Ogrodem (odpowiadające np. sypialniom). W OE znajdzie się miejsce zarówno dla bawiących się dzieci, jak i osób pragnących w spokoju poczytać książkę czy pograć w gry planszowe.

Ze względu na swoją funkcjonalność wyodrębnione w OE będą (w zależności od potrzeb mieszkańców):

1. **Przestrzeń służąca rekreacji i wypoczynkowi seniorów i innych osób pragnących wypoczywać na świeżym powietrzu.** Przewidzieliśmy m. in.: siłownię plenerową, stoliki do szachów czy innych gier planszowych, dekoracyjne ławki z zadaszeniem, otoczone pergolami porośniętymi pnączami czy też mini ogródki do uprawiania ziół.
2. **Przestrzeń służąca zabawie dzieci w różnych grupach wiekowych.** Przewidzieliśmy zarówno huśtawki dla maluszków czy osób niepełnosprawnych, jak i kreatywne place zabaw adekwatne do potrzeb rozwojowych dzieci.
3. **Przestrzeń służąca uprawianiu sportów zarówno przez dzieci, jak i dorosłych.** Infrastruktura umożliwiająca spędzanie czasu sportowo lub rekreacyjnie zależeć będzie m. in.: od możliwości terenowych danego Ogrodu. Przy projektowaniu OE postawiliśmy na umożliwienie Wrocławianom uprawiania różnorodnych sportów (letnich i zimowych), w szczególności zespołowych. Przewidzieliśmy również taki dobór poszczególnych dyscyplin i projekty infrastruktury, żeby ograniczyć uciążliwość spowodowaną hałasem czy zniszczeniami generowanymi np. w czasie gry w piłkę.
4. **Przestrzeń służąca wspieraniu aktywności związanej z psami.** Właściciele czworonogów znajdą miejsce odpowiednie do wyprowadzania swoich podopiecznych wyposażone w pojemniki na odchody, przeszkody / zabawki czy pojemniki na wodę dla psów.
5. **Estetycznie i funkcjonalnie wykonane domki dla wolno żyjących kotów.** Domki takie ograniczą konieczność otwierania okienek piwnicznych oraz zanieczyszczanie terenu przez przypadkowo wybrane miejsca dokarmiania zwierząt.
6. **Odpowiednio zaprojektowane i zainstalowane wśród zieleni budki lęgowe i karmniki dla różnych gatunków ptaków.**
7. **Estetycznie i funkcjonalnie wykonane domki dla pszczoł i innych owadów pożytecznych.**
8. **Ogrody Edukacyjne wyposażone będą dodatkowo w infrastrukturę edukacyjną m. in. w:**
 - specjalnie przygotowane tablice interaktywne, które umożliwią zdobywanie / rozszerzanie wiedzy z wielu dziedzin zarówno najmłodszym dzieciom, jak i osobom dorosłym
 - trójwymiarowe mapy i makiety do nauki m. in. geografii
 - wielokrotnie powiększone liście, kwiaty, owoce, owady, i inne elementy fauny i flory (wykonane z trwałych materiałów) będą mogły służyć zarówno do swobodnej zabawy, jak i systematycznych zajęć edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli dla klas szkolnych lub grup przedszkolnych
 - stacje meteo umożliwiające obserwację pogody i wykonywanie pomiarów meteorologicznych

Przestrzeń edukacyjne Ogrodów nazwaliśmy „ogródkami”:

- geograficznymi
- przyrodniczymi (w podziale m. in.: na środowisko wodne, leśne, łąkowe, parkowe, górskie)
- historycznymi
- matematycznymi
- językowymi
- sportowymi
- kreatywnymi

Wszystkie wymienione wyżej elementy dobierane będą do konkretnego Ogrodu Edukacyjnego, w zależności od specyfiki terenu i struktury demograficznej najbliższych mieszkańców. Ostateczny wygląd poszczególnych elementów dopasowany będzie do projektu danego Ogrodu wykonanego przez architekta krajobrazu na podstawie potrzeb i wizji mieszkańców.

Przewidzieliśmy wyposażenie OE w infrastrukturę odpowiednią dla osób niepełnosprawnych i dzieci z dysfunkcjami.

ANNA WYSOCKA-GAZDA